

Sirküler No: 4564**Sirküler Tarihi: 11.11.2025****KONU: SAHTE BELGEYLE MÜCADELE STRATEJİSİ - KURULUŞ GÖZETİMLİ ANALİZ (KURGAN)**

1 Ekim 2025 tarihi Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının sahte belge ile mücadelede, denetim algı ve pratiğinin değiştiği önemli bir dönüm noktasını oluşturmaktadır. Konunun tarafı ve paydaşı olarak görülen tüm kişiler nezdinde konunun anlaşılabilir kılınması adına bilgilendirme çalışmaları yapılmak üzere hazırlanan rehber kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Söz konusu rehberde yer alan bilgilerin kısa özeti aşağıda sunulmuştur.

Yeni dönemin bir bileşeni olan Kuruluş Gözetimli Analiz (KURGAN) bir vergisel risk analiz sisteminden öte bir erken uyarı sistemi mahiyetindedir. Mükelleflerin olası risklerden haberdar olarak kendi tedbirlerini almaları ve kendi risk değerlendirmelerini yaparak kendileri için en iyi kararı verebilecekleri inancına dayanmaktadır.

İş stratejisinin en önemli ayağını sahte belge ile mücadelede felsefi altyapının geliştirilmesi oluşturmaktadır. Bu başlıkta OECD'nin Vergi Suçlarıyla Mücadelede On Global İlkesinden ve Kurum Hafızasından yararlanılmış, başarılı ülke uygulamaları gözlemlenmiş ve yeni dönem stratejisi bu temeller üzerine kurgulanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununa 140/A maddesinin eklenmesi suretiyle **vergi incelemesi ile vergi suçu soruşturmasının birbirinden ayrılması hedeflenmektedir**. Böylece olağan bir vergi incelemesi ile konusu suç teşkil eden fiillerde takip edilecek usul ve esaslar birbirinden ayrılacaktır.

Sahte belge ile mücadele aynı zamanda talebin baskılanmasını da gerektirdiğinden, bu amaca ulaşmak için **bilerek kullanmanın esas bilmeden kullanmanın istisna olduğu** bir yaklaşım devrede olacağı ifade edilmektedir.

Kast unsurunun değerlendirilmesinin objektif temellere oturtulması ve daha katı değerlendirme süreçlerinin devrede olacağı yeni dönemde mükellef hak ve hukukunun korunması adına, 18.04.2025 tarihli SMYİB Kullanma ve 160/A İncelemelerine Yönelik Genelge yayınlanmış ve değerlendirme kriterleri net olarak belirlenmiştir. Kast unsuru belirlenirken bu kriterlere yönelik tek tek çalışmalar yürütülecek müfettişlerin kanaati bu çalışmalardan elde edilen veriler ışığında şekilleneceği belirtilmektedir. Bu aşamada inceleme elemanının şahsi kanaatinin ortadan kalktığı anlaşılmaktadır.

Bilgi isteme yazıları aynı zamanda mükelleflerin kendi risk durumlarından haberdar olmasını da sağlarken, kendi risk değerlendirmelerini yapmalarına imkan vererek düzeltme beyannamesi verme gibi tercihte bulunmaları yoluyla olası bir denetim sürecinin dışında kalmasına da yardımcı olmaktadır.

Sistemin geçmişe dönük skortlama yapmasının önünde de bir engel bulunmadığından bu kapsamda, 1 Ekim 2025 tarihi öncesindeki işlemler skorlanarak SBK yönünden Kurul Başkanlığının denetim planlarında yer alan mükelleflere KURGAN referanslı bilgi isteme yazıları gönderilmeye başlanmıştır. Söz konusu uygulama, Sahte Belgeyle Mücadele Gözetim Programı adıyla sahaya indirilmiş bulunmaktadır. Böylece, kendi risk durumlarını değerlendirerek denetimlerin dışında kalabilecekleri bir alan mükellefler açısından yaratılmış bulunmaktadır.

KURGAN yazısı alan alıcı mükellef ne yapmalıdır?

Bu yazıları alan mükellefler riskli olduğu yazı ile bildirilen işlemleri gözden geçirmelidir. Mükelleflerin kendi risk değerlendirmelerini kendileri yapması gerekir. Risklilik algısı Vergi İdaresi ile aynı düzeydeyse hukuk düzleminde kayıt veya beyanlarını düzeltme yoluna gidip İdareyi bu konuda cevabi bir yazıyla haberdar etmelidir. Yazının tebliğ edilmesinden çok daha önce bu tarz işlemlerde bulunulmuşsa benzer şekilde bilgi verilebilir. **Eğer işlem riskinin Vergi İdaresi ile aynı düzeyde olmadığı kanaatine varılmışsa işlem hangi açıdan riskli bulunmuşsa o alanda araştırmalarını yoğunlaştırıp savunma yapacak delilleri toplaması önemlidir.** KURGAN sisteminde ilk gönderilen yazılar işlemlerin gerçekliğine odaklandığından muhtemel bir denetim sürecinde işlemlerin gerçekliğini ispata yönelik delillerin toplanması gerekir. Bu yönüyle KURGAN yazıları cebri nitelikte yazılar değildir. Mükellefler istedikleri şekilde davranmakta özgür bırakılmıştır. Herhangi bir şekilde veya herhangi bir yöntemde düzeltme yapması veya beyanname vermesine yönelik bir talep içermemektedir. Ayrıca işlem riskinden bahsedilerek olası bir denetimde yapılması gereken hususlara ilişkin olarak mükelleflere bilgi verilmektedir.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

(*) İşbu belge içeriği sadece bilgilendirme amaçlı olup, buradaki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan şirketimiz sorumlu değildir.